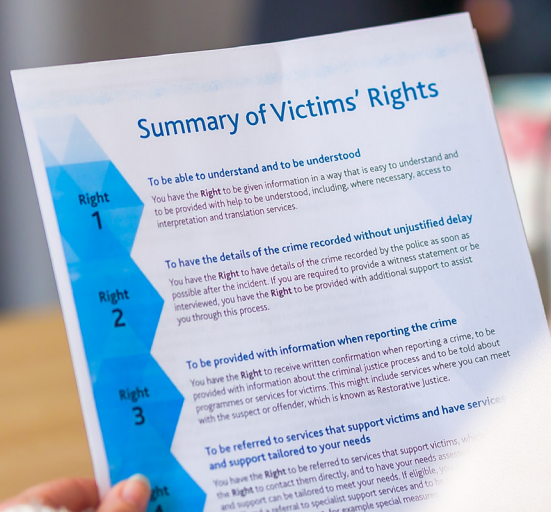

Leicestershire
Police
Protecting our communities

Informacje dla ofiar przestępstw

Numer przestępstwa/
zdarzenia/incydentu:

Rodzaj wykroczenia:

Funkcjonariusz obecny
na miejscu:

Funkcjonariusz prowadzący
dochodzenie:

Dane kontaktowe
funkcjonariusza
prowadzącego dochodzenie:

Data
zdarzenia:

Data
zgłoszenia:

Treść

Wstęp	3
Jakie prawa przysługują na mocy Kodeksu praw ofiary?	4
Co to jest Victim First i jak może mi pomóc?	6
Co następuje po zgłoszeniu przestępstwa?	7
Co się stanie ze złożonym przeze mnie zeznaniem świadka?	7
Kto ma dostęp do zeznania świadka?	7
Dochodzenie w sprawie przestępstwa	8
Oświadczenie osobiste ofiary (Victim Personal Statement (VPS))	9
Oświadczenie o skutkach dla przedsiębiorstwa (Business Impact Statement (BIS))	10
Czy trzeba będzie stawić się w sądzie?	10
Zapobieganie przestępstwom oraz dalsze informacje	11

Wstęp

Policja Leicestershire dokłada wszelkich starań, aby zapewniać jak najlepsze usługi ofiarom i świadkom, stawiając ich w centrum naszych działań.

Niniejsza broszura ma na celu wyjaśnienie osobom dotkniętym przestępstwami, jakie usługi są oferowane w Leicester, Leicestershire i Rutland oraz opisuje, czego można oczekiwać ze strony policji i innych instytucji, których zadaniem jest zapewnianie pomocy.

Dostępnych jest szereg lokalnych ośrodków pomocy za pośrednictwem niezależnego zespołu Victim First, który zapewnia bezpłatne i poufne usługi. Victim First pomaga pokrzywdzonym osobom przezwyciężać skutki przestępstwa, czy to w formie dostępu do informacji i porad przez telefon, czy też bardziej specjalistycznych usług, takich jak indywidualna pomoc psychoterapeutyczna. Być może nie życzy sobie Pan/i w tej chwili kontaktu ze strony Victim First, ale prosimy zachować tę broszurę na wypadek, gdyby potrzebował/a Pan/i tego w przyszłości.

Ofiarom przestępstw przysługuje 12 praw określonych w ogólnokrajowym kodeksie postępowania o nazwie Victims' Code (Kodeks praw ofiary). Jest to między innymi prawo do otrzymania pisemnego potwierdzenia zgłoszenia przestępstwa, prawo do usług i wsparcia dostosowanych do konkretnych potrzeb, prawo do otrzymania informacji o tym, czego można oczekiwać ze strony wymiaru sprawiedliwości, oraz do otrzymywania informacji dotyczących dochodzenia i ewentualnego postępowania karnego.

Wiemy, że bycie ofiarą przestępstwa lub świadkiem może być bardzo trudnym doświadczeniem, czasami mającym wpływ na całe życie. Może to dotyczyć różne osoby w różny sposób.

Pragniemy zapewnić, że nikt nie musi być w tej sytuacji pozostawiony sam sobie – istnieją zespoły osób, które pomagają na każdym etapie, a informacje zawarte w tej broszurze powinny wyjaśnić, na co można liczyć.

Dostępne są również informacje dla ofiar w wersjach: [EasyRead \(prosty język\)](#) oraz [under-18 \(wiek poniżej 18 lat\)](#).

Jakie prawa przysługują na mocy Kodeksu praw ofiary?

Ofiary przestępstw (osoby fizyczne lub przedsiębiorstwa) w Anglii i Walii są uprawnione do otrzymania pomocy ze strony instytucji wymiaru sprawiedliwości na mocy Kodeksu postępowania dotyczącego ofiar przestępstw, nawet jeżeli nie zgłoszą danego incydentu na policję.

1 Rozumieć i być rozumianym

Prawo do otrzymania informacji w formie łatwej do zrozumienia oraz do otrzymania pomocy w przekazywaniu informacji, w tym – w razie potrzeby – dostępu do usług tłumaczenia ustnego i pisemnego.

2 Rejestracja danych dotyczących przestępstwa bez nieuzasadnionych opóźnień

Prawo do tego, aby dane dotyczące przestępstwa zostały zarejestrowane przez policję jak najszybciej po zajściu incydentu. W przypadku potrzeby złożenia zeznań lub przesłuchania – **prawo** do otrzymania dodatkowego wsparcia w tym zakresie.

3 Otrzymanie informacji przy zgłaszaniu przestępstwa

Prawo do otrzymania pisemnego potwierdzenia przy zgłaszaniu przestępstwa, do otrzymania informacji na temat postępowania karnego oraz na temat programów i usług dla ofiar. Może to obejmować programy, w ramach których organizuje się spotkanie z podejrzanym lub sprawcą – określa się to nazwą sprawiedliwości naprawczej.

4 Skierowanie do instytucji wspierających ofiary oraz dostosowanie usług i wsparcia do konkretnych potrzeb

Prawo do otrzymania skierowania do instytucji wspierających ofiary, w tym **prawo** do bezpośredniego kontaktu z takimi instytucjami oraz do uzyskania oceny swoich potrzeb, aby usługi i wsparcie mogły zostać odpowiednio dostosowane. W określonych przypadkach – **prawo** do otrzymania skierowania do specjalistycznych ośrodków pomocy oraz do otrzymania informacji na temat dodatkowego wsparcia w sądzie, np. „środków specjalnych”.

5 Otrzymanie informacji dotyczących odszkodowania

W określonych przypadkach – **prawo** do otrzymania informacji o tym, jak się ubiegać o odszkodowanie z tytułu strat, szkód lub obrażeń doznanych w wyniku przestępstwa.

6 Informacje na temat dochodzenia i postępowania karnego

Prawo do otrzymywania informacji o postępach w sprawie oraz do powiadomień, kiedy podejmowane są ważne decyzje. Na określonych etapach postępowania karnego ofierze przysługuje również **prawo** do wnioskowania o ponowne rozpatrzenie decyzji przez właściwe organy.

Jakie prawa przysługują na mocy Kodeksu praw ofiary?

7 Oświadczenie osobiste ofiary (Victim Personal Statement)

Prawo do złożenia oświadczenia (Victim Personal Statement), które wyjaśnia sądowi, jak przestępstwo wpłynęło na ofiarę. Jest to brane pod uwagę przy wydawaniu wyroku. Zapewnione zostaną informacje na ten temat.

10 Zwrot kosztów i zwrot mienia

Jeżeli ofiara musi się stawić w sądzie i złożyć zeznania, ma **prawo** do otrzymania zwrotu niektórych kosztów. Jeżeli jakieś części mienia ofiary zabrano jako materiał dowodowy, ma **prawo** do ich zwrotu najszybciej, jak to możliwe.

8 Informacje na temat procesu, toku postępowania oraz swojej roli jako świadka

Jeżeli sprawa trafi do sądu, ofiara ma **prawo** do otrzymywania informacji o datach, godzinach i miejscach rozpraw oraz o wynikach tych rozpraw we właściwym czasie. Jeżeli ofiara przestępstwa ma składać zeznania, ma **prawo** do otrzymania odpowiedniej pomocy przed procesem oraz – jeżeli to możliwe i jeżeli sąd na to zezwala – do spotkania z prokuratorem przed złożeniem zeznań.

11 Informacje dotyczące sprawcy po wyroku skazującym

W określonych przypadkach ofiara ma **prawo** do automatycznego skierowania do programu kontaktu z ofiarami (Victim Contact Scheme), w ramach którego będzie otrzymywać informacje dotyczące sprawcy i jego postępów w więzieniu oraz o tym, czy/kiedy będzie się kwalifikował do rozpatrzenia zwolnienia lub zwolnienia warunkowego. W stosownych przypadkach ofiara ma również **prawo** do złożenia nowego oświadczenia osobistego, w którym może opisać, w jaki sposób przestępstwo nadal wpływa na jej życie.

9 Informacje o wyniku sprawy oraz ewentualnych odwołaniach

Prawo do otrzymania informacji o wyniku sprawy oraz – jeżeli oskarżony zostanie skazany – do otrzymania wyjaśnienia wyroku. Jeżeli sprawca złoży odwołanie od wyroku, ofiara ma **prawo** do otrzymania informacji o odwołaniu i jego wyniku.

12 Składanie skarg, kiedy prawa nie są respektowane

Jeżeli ofiara przestępstwa uważa, że nie uszanowano przysługujących jej **praw**, ma **prawo** do złożenia skargi do właściwej instytucji świadczącej usługi. Jeżeli to nie przyniesie zadowalającego rezultatu, można się skontaktować z rzecznikiem praw obywatelskich ds. organów rządowych i służby zdrowia.

Są to ustawowe prawa ofiar i świadków, obowiązujące od kwietnia 2021 r. Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć tutaj:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/936239/victims-code-2020.pdf

Co to jest Victim First i jak może mi pomóc?

Policja prosi ofiarę przestępstwa o zgodę na przekazanie dotyczących jej informacji i danych kontaktowych zespołowi Victim First, który następnie nawiązuje kontakt z ofiarą w ciągu 48 godzin. Stanowi to część „umowy ofiary” z zespołem śledczym.

Jest to skupiona na ofiarach organizacja, której celem jest dbać o to, aby potrzeby ofiar i świadków były stawiane na pierwszym miejscu na każdym etapie postępowania karnego. Usługi są bezpłatne, niezależne od policji i poufne. Victim First zatrudnia zespół kompetentnych pracowników, wspierany przez zespół zaangażowanych i dobrze przeszkolonych wolontariuszy, których zadaniem jest wspieranie ofiar w przewyciężaniu skutków przestępstwa.

Victim First współpracuje z policją Leicestershire i innymi organizacjami oferującymi wsparcie, informacje i porady w wielu różnych dziedzinach. Usługi są świadczone przez organizację Catch22 na zlecenie Komisarza ds. policji i przestępczości (Police and Crime Commissioner).

Victim First oferuje następujące usługi:

- Poufne rozmowy (spotkania osobiste lub wsparcie telefoniczne).
- Informacje i porady.
- Występowanie w imieniu ofiary wobec policji i innych organizacji.
- Kierowanie do specjalistycznych organizacji.
- Wsparcie praktyczne (zwiększanie zabezpieczeń, alarmy osobiste).
- Wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego (pielęgniarka ds. zdrowia psychicznego).
- Organizowanie sprawiedliwości naprawczej. (Sprawiedliwość naprawcza umożliwia ofiarom spotkania lub kontaktowanie się ze sprawcami, aby móc im wyjaśnić rzeczywiste skutki przestępstwa – daje to ofiarom prawo głosu i poczucie, że mogą mieć wpływ na sytuację. Skłania to również sprawców do przyjęcia odpowiedzialności za popełnione czyny i zrehabilitowania szkód).

Można się skontaktować z Victim First bez względu na to, czy przestępstwo miało miejsce niedawno, czy też w dalszej przeszłości. Organizacja udziela

wsparcia nawet wtedy, gdy ofiara zdecyduje się nie zgłaszać incydentu na policję.

Linia pomocy Victim First: 0800 953 95 95

E-mail: support@victimfirst.pnn.gov.uk

Strona internetowa: www.victimfirst.org

W przypadku przestępstw z użyciem przemocy lub powodujących obrażenia ciała, straty lub szkody, ofiara może być uprawniona do otrzymania odszkodowania z organu ds. odszkodowań w sprawach karnych (Criminal Injuries Compensation Authority (CICA)). Można się ubiegać o odszkodowanie bez względu na to, czy wszczęto wobec kogoś postępowanie karne w sprawie danego przestępstwa, czy też nie. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.cica.gov.uk lub skontaktować się z CICA pod numerem telefonu 03000 033601.

Aby móc wystąpić o odszkodowanie, należy podać dokładne dane dotyczące obrażenia ciała, straty lub szkody oraz zachować wszystkie stosowne paragony.

Inne przydatne dane kontaktowe

Citizens Advice (porady obywatelskie)

www.citizensadvice.org.uk

Crimestoppers

www.crimestoppers-uk.org 0800 555 111

Her Majesty's Courts and Tribunal Service (organ administracyjny ds. sądów)

www.gov.uk/going-to-court-victim-witness

Crown Prosecution Service (Prokuratura)

www.cps.gov.uk 0116 204 6700

Leicestershire Police Witness Care Unit (dział opieki nad świadkami)

Witness.CareUnit@leicestershire.pnn.police.uk lub tel. 101, należy prosić o połączenie z Leicestershire Police Witness Care Unit

Neighbourhood Link – można dołączyć do lokalnego programu powiadomień, aby otrzymywać regularne e-maile informujące o wydarzeniach w okolicy
www.neighbourhoodlink.co.uk

Co następuje po zgłoszeniu przestępstwa?

Ofiara przestępstwa zostanie poproszona o podanie dodatkowych szczegółów dotyczących zdarzenia, aby policja mogła ustalić, czy dostępne informacje są wystarczające do wszczęcia dochodzenia. Jeżeli nie ma wystarczających informacji lub na późniejszym etapie zostanie podjęta decyzja o zakończeniu dochodzenia bez podejmowania dalszych kroków, ofiara zostanie powiadomiona o powodach.

Przestępstwem zajmie się oficer śledczy, który będzie się starał uzyskać dowody umożliwiające ewentualne wszczęcie postępowania sądowego lub rozwiązanie pozasądowe wobec osób odpowiedzialnych za przestępstwo. Materiał dowodowy może obejmować ekspertyzy, zeznania świadków/zeznania w formie nagrań wideo, wywiady z mieszkańcami w sąsiedztwie oraz nagrania z kamer monitoringu (między innymi).

Oficer śledczy zobowiąże się powiadamiać ofiarę o postępowach w sprawie co najmniej raz na 28 dni wybraną metodą kontaktu. Można poprosić o częstsze powiadomienia.

Funkcjonariusz rozważy również z ofiarą, czy apel w mediach i/lub w mediach społecznościowych mógłby pomóc w znalezieniu innych świadków, lub rozważy zamieszczenie apelu o informacje, które mogłyby pomóc w dochodzeniu. W takiej sytuacji dane osobowe ofiary nie zostaną ujawnione. Nie we wszystkich rodzajach przestępstw stosuje się apele.

W przypadku ofiar i świadków w trudnej sytuacji lub zastraszonej mogą zostać zastosowane specjalne środki ułatwiające złożenie zeznań w sądzie.

Co się stanie ze złożonym przeze mnie zeznaniem świadka?

Składając zeznanie na piśmie lub w formie nagrania wideo, pomaga Pan/i w dochodzeniu, co może umożliwić pociągnięcie sprawców do odpowiedzialności.

Jeżeli podejrzanemu zostaną postawione zarzuty popełnienia przestępstwa, ofiara może zostać wezwana do stawienia się w sądzie w celu złożenia zeznań. Jeżeli złożone wcześniej zeznanie zostanie przyjęte przez prokuraturę i obronę, mogą zdecydować, że to wystarczy i ofiara nie zostanie wezwana do sądu.

Aby pomóc w prowadzeniu dochodzenia, należy podać policji następujące informacje:

- Jeżeli przypomni Pan/i sobie coś, co nie zostało jeszcze ujęte we wcześniej złożonych zeznaniach
- Jeżeli Pana/i dane kontaktowe uległy zmianie

- Jeżeli przestępstwo obejmowało jakiegoś rodzaju wrogie nastawienie, na przykład ze względu na rasę, orientację seksualną, religię, niepełnosprawność lub tożsamość płciową, albo postrzeganą rasę, orientację seksualną, religię, niepełnosprawność lub tożsamość płciową
- Jeżeli ma Pan/i określone potrzeby, na przykład dotyczące poruszania się, komunikacji lub też związane z religią

Kto ma dostęp do zeznania świadka?

Wszystkie osoby zaangażowane w sprawę będą miały dostęp do złożonego zeznania, dlatego też przy składaniu zeznania dane osobowe zostają utajnione. Składając zeznanie nie należy podawać osobistych informacji, chyba że ma to znaczenie dla okoliczności incydentu. Więcej informacji na temat składania zeznania świadka można znaleźć tutaj: www.gov.uk/government/publications/the-new-leaflet-giving-a-witness-statement-to-the-police-what-happens-next

Dochodzenie w sprawie przestępstwa

Jeżeli w trakcie dochodzenia ktoś zostanie aresztowany, osoba ta może zostać przesłuchana, po czym zostanie podjęta decyzja, co się stanie z tą osobą.

Zależnie od rodzaju popełnionego czynu, decyzję podejmuje policja albo prokuratura.

Istnieje kilka możliwych wyników postępowania ze sprawcą, w tym:

- wniesienie oskarżenia i postawienie przed sądem lub wezwanie do stawienia się w sądzie
- rozwiązanie niewymagające postępowania sądowego, np. upomnienie
- zastosowanie czynów społecznych lub sprawiedliwości naprawczej
- zwolnienie bez podejmowania żadnych dalszych kroków.

Jeżeli ofiara nie jest usatysfakcjonowana decyzją o niewszczynaniu postępowania, może mieć prawo do skorzystania z programu Victims' Right to Review (VRR) Scheme (prawo ofiary do złożenia odwołania od decyzji)

www.leics.police.uk/advice/advice-and-information/acr/vrr/victims-right-review-scheme/

Jeżeli ktoś zostanie oskarżony i wezwany do stawienia się w sądzie, skontaktujemy się z Panem/ią, podamy datę pierwszej rozprawy sądowej i wyjaśnimy tok postępowania. Jeżeli na pierwszej rozprawie oskarżony oświadczy, że przyznaje się do popełnienia zarzucanych czynów, powiadomimy Pana/ią o tym wyniku.

Jeżeli oskarżony oświadczy, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanych czynów, po pierwszej rozprawie skontaktuje się z Panem/ią dział policji Leicestershire ds. opieki nad świadkami (Witness Care Unit). Zespół ten będzie Pana/ią powiadamiał o postępach w sprawie, zapewni niezbędne informacje i praktyczne wsparcie w razie, gdyby konieczne było składanie zeznań w sądzie, oraz skieruje Pana/ią – za Pana/i zgodą – do innych organizacji oferujących inne formy wsparcia.

Jeżeli sprawa zostanie skierowana do sądu wyższej instancji (Crown Court), dział ds. opieki nad świadkami będzie nadal utrzymywał z Panem/ią kontakt, udzielając informacji i wsparcia zgodnie z Kodeksem praw ofiary.

Ważne jest, aby skontaktować się z działem ds. opieki nad świadkami, jeżeli zmienią się Pana/i dane kontaktowe.

Oświadczenie osobiste ofiary (Victim Personal Statement (VPS))

Oświadczenie osobiste ofiary to pisemne lub nagrane oświadczenie, w którym ofiara wyjaśnia własnymi słowami, jak przestępstwo wpłynęło na jej życie – pod względem fizycznym, emocjonalnym, finansowym lub jakimkolwiek innym.

Oświadczenie takie jest brane pod uwagę przez sędziów przy ustalaniu wyroku dla oskarżonego. Może ono również posłużyć organizacjom wspierającym do rozpatrzenia, jaka dodatkowa pomoc może być potrzebna ofierze i/lub jej rodzinie.

Aby ułatwić ofierze przestępstwa podjęcie decyzji, czy chce złożyć oświadczenie osobiste, ofiara ma prawo do otrzymania od policji informacji na temat procesu składania oświadczeń VPS przy zgłaszaniu przestępstwa. Jeżeli ofiara zdecyduje się złożyć oświadczenie VPS, zostanie zapytana, czy chce je sama odczytać w sądzie, czy też woli, aby ktoś inny odczytał je w jej imieniu. Można poprosić policję o egzemplarz. Będzie również możliwość złożenia dodatkowego oświadczenia osobistego, aby opisać zmieniający się wpływ przestępstwa. Ofiara nie musi odczytywać swojego oświadczenia i nie musi ono być odczytywane w jej imieniu. Można zmienić zdanie. Sąd weźmie pod uwagę oświadczenie ofiary niezależnie od tego, czy zostanie ono odczytane (lub odtworzone) w sądzie, czy też nie.

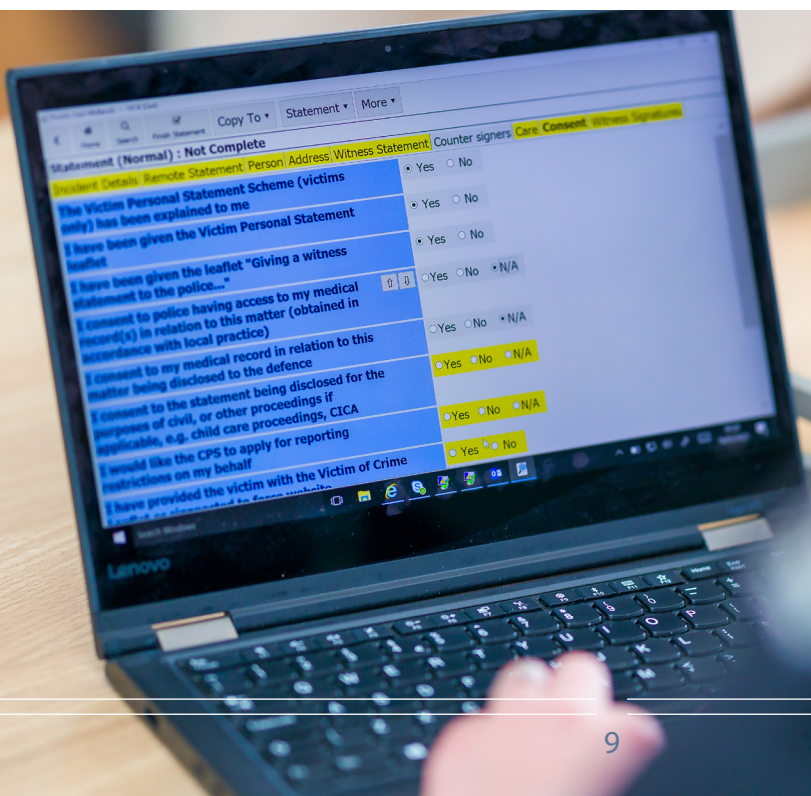
Wszystkie ofiary przestępstw mają prawo złożyć oświadczenie VPS, jeśli sobie tego życzą.

Bliscy krewni zmarłej ofiary również mają prawo złożyć oświadczenie VPS oraz prawo do tego, aby ktoś im przy tym towarzyszył.

Jeżeli oskarżony przyzna się do winy lub zostanie uznany za winnego, a ofiara prosiła, aby jej oświadczenie osobiste zostało odczytane (lub odtworzone) w sądzie, sędzia zadecyduje, czy i które części oświadczenia mają zostać odczytane (lub odtworzone) i kto ma to zrobić. Przy podejmowaniu decyzji sędzia zawsze bierze pod uwagę preferencje ofiary, chyba że istnieją uzasadnione powody przeciw temu. Dział ds. opieki nad świadkami poinformuje Pana/ią o decyzji sędziego.

Sędzia weźmie pod uwagę oświadczenie VPS oraz powagę szkód spowodowanych przestępstwem, wraz z pozostałym materiałem dowodowym.

Dalsze informacje można znaleźć na stronie: www.gov.uk/government/publications/victim-personal-statement

Oświadczenie o skutkach dla przedsiębiorstwa (Business Impact Statement (BIS))

Kodeks praw ofiary ustanawia również prawo do złożenia dodatkowego oświadczenia, jeżeli ofiarą przestępstwa padło przedsiębiorstwo lub przedsięwzięcie (np. organizacja charytatywna).

Oświadczenie o skutkach dla przedsiębiorstwa umożliwia właścicielowi wyjaśnienie, jaki wpływ przestępstwo miało na działalność gospodarczą: bezpośrednie skutki finansowe (skradzione lub uszkodzone mienie), pośrednie skutki finansowe (utrata klientów, strata czasu personelu itp.) oraz szkody niefinansowe, jak na przykład utrata dobrej reputacji.

Czy trzeba będzie się stawić w sądzie?

Chcemy w tym miejscu zaznaczyć, że jeżeli konieczne będzie stawienie się w sądzie, otrzyma Pan/i na życzenie wsparcie ze strony policji Leicestershire, działu ds. opieki nad świadkami oraz organizacji Victim First.

Jeżeli podejrzany zostanie oskarżony o popełnienie przestępstwa, ofiara może zostać wezwana do złożenia zeznań w sądzie. Jeżeli jednak prokuratura i obrona uznają, że złożone wcześniej zeznanie zawiera wystarczająco kompletne informacje, mogą zdecydować, że to zeznanie wystarczy.

Stawienie się w sądzie będzie konieczne tylko w sytuacji, gdy oskarżony:

- zaprzeczy oskarżeniu i oświadczy, że nie przyznaje się do popełnienia zarzucanych czynów
- przyzna się do winy, ale zaprzeczy ważnemu elementowi przestępstwa, co może mieć wpływ na rodzaj zasądzonego wyroku.

Jeżeli zostanie Pan/i wezwany/a do sądu, prokurator i obrońca będą Panu/i zadawać pytania. Otrzyma Pan/i możliwość przeczytania złożonego przez siebie wcześniej zeznania dla przypomnienia.

Jeżeli ktoś złoży zeznanie i zostanie potem wezwany do sądu, ma obowiązek się tam stawić, gdyż jest to wymóg prawny. W przypadku wezwania do sądu otrzyma Pan/i pismo informujące, kiedy i gdzie należy się stawić, oraz ulotkę z wyjaśnieniami.

Dostępne jest dodatkowe wsparcie dla świadków w trudnej sytuacji lub zastraszonego. Informacji o rodzajach dostępnej pomocy udzieli dział ds. opieki nad świadkami, organizacja wspierająca świadków, policja lub prokuratura. Więcej informacji na temat występowania w roli świadka można znaleźć na stronie www.cjsonline.org/witness lub na stronie www.cjsonline.org/victims dla ofiar przestępstw.

W ramach wstępnych czynności dochodzeniowych zespół śledczy dokona oceny sprawy pod kątem zastosowania dodatkowych specjalnych środków (np. parawanów), które mogą ułatwić ofierze składanie zeznań. Oceny takiej dokonuje się na bardzo wczesnym etapie, aby móc złożyć wniosek przed ewentualnym stawiennictwem w sądzie. Rozumiemy, że dla ofiar przestępstw oznacza to często bardzo realne obawy, ale wspólnie pomożemy Panu/i przetrwać postępowanie sądowe.

Zapobieganie przestępstwom oraz dalsze informacje

Rozumiemy, że doświadczenie przestępstwa może wywołać poczucie zagrożenia. Zespół Victim First oferuje wsparcie oraz bezpłatne i niezależne porady na temat dochodzenia i toku postępowania karnego.

Są sposoby na to, aby poczuć się bezpieczniej – należy zastosować kilka prostych zabezpieczeń i uważnie zastanawiać się nad tym, jakie informacje zamieszczamy w Internecie.

Wiele bardzo przydatnych porad na temat zapobiegania przestępstwom można znaleźć na stronie internetowej policji Leicestershire: www.leics.police.uk/cp

Można się też zapisać do naszego programu powiadomień społecznych o nazwie Neighbourhood Link: www.neighbourhoodlink.co.uk. Umożliwi to otrzymywanie informacji i porad od policji. Można też zgłaszać uwagi dotyczące lokalnych priorytetów dla policji.

 [@LeicsPolice](https://twitter.com/LeicsPolice)

 [Leicestershire Police](https://www.facebook.com/LeicestershirePolice)

 [leicestershire_police](https://www.instagram.com/leicestershire_police)

www.leics.police.uk

Uwagi / dodatkowe pytania: